

APLINKUI
RUTULIOSVEIKINIMAI JUMS
PIRSTU Į DANGŲ
PIRMIAU IR DABAR

Sioje "Sandaros" laidoje mūsų skaitytojai ras ne tik įvairios medžiagos, bet ir daugybę pasveikinimų, kuriuos teikia biznieriiai, profesionalai ir kiti lietuviai. Peržiūrėdami, būkite tikri, jog visi išreikšti čia linkėjimai tilpsta ne kam kitam, bet jums. Kalėdos yra smagios ir linksmos dėl to, kad žmonės kartodami gerus linkėjimus, jas tokiomis ištkrō ir padaro.

Tie Europos kraštai, kuriuos sunaikino ir okupavo Hitleris, nedaug turės smagumų šiose Kalėdose. Truksta maisto, truksta kuro, drabužių, o kas svarbiausia — laisvės. Desėtkai milijonų laukia atsėdėjusiai dienos, kuomet ateis taika ir ramybė žemėje. Lietuvos žmonės yra tarpe tų milijonų.

13-tam šimtmečiui vakarų Europoj buvo išsiplatinusi taip vadinama Michejaus sekta, kuri garbino visų blogybių šalitinį — kipšā arba velniā. Pagal vieno tų laikų žinovo apskaitliavimo, pekloje esā 72 viršininiai ir apie 6 milijonai paprastų velniukščių. Jeigu darysi, taip kaip jiems tinka, tai jie tau nieko blogo nedarys.

Tie žmonės, kurie šandie garbina diktatorių, savo protavimu ne daug kuom skiriasi nuo trylikto amžiaus "michejistų".

Lenkai dabar smarkiai susirupinę kokios bus jų sienos po šio karo. Jie sako, kad turi grįžti tas, kas buvo prieš pat karo prasėdėjimą. Jeigu taip, tai ir Tesinas, kurį jie atėmė nuo čekų po Municho konferencijos pasilikty lenkams, o taip pat ir Vilnius.

Musų manymu, lenkai turės gauti tam tikrų kompensacijų vakaruose, o rytuose kai ką gražinti savo kaimynams.

Švento Juozapo Darbininkų Sąjungos organas So. Bostone, dėdėjo korespondenciją iš Newarko, kurioje tarp kitko pasakyta:

"P. Gudas džiaugėsi p. Smetonos gabumais, kad jis sugebėjęs pats pirmutinis pabėgti iš Lietuvos, ir jam tenkanti didžiausia garbė, kurią Newarko lietuviai turi pripažinti. Antras bėglys p. J. Paleckis jau esąs mažesnės garbės vertas, dabartinis prezidentas Adolf Hitler dar neužsitaravęs tokios garbės".

Cia tai jau juozapiečių organas tikrai pataikė pirštu į dangų. Jis patalpino tokius "prilyginimus", kokių dar nesame matę niekur kitur.

Skambink Per Amžius Vaikam Lietuvos!

Kalėdų Laikotarpis
Daug Ką Mums
Primena

Kalėdų metu, prieš mus akis vėl prabėga praėties laikai. Matome it veidrodyje eibes pergyventų įspūdžių ir nuotikių. Jie atrodo smagus ir malonus. Motinos iškepti pyragai, kumpiai su gardžiais kopustais, šutintas pienas ir užsilikę nuo kučių prieskoniai atrodė mums kaip karališka puota. Nieko netruksta šeimoje. Visi linksmi, patenkinti poilsio diena ir nauju upu.

Laikas važiuoti į miestelį. Išėini laukan. Sniegas baltas, kaip krikstolas; neįjunti nei šalčio. Šeima susėda į lubnelę ir žirgas, skambindamas varpučiais lekia per atvirą lauką. Visi linksmi sulaukę Kalėdų ir budami savo laisvojų tėvynė...

Bet taip buvo vakar. O šandie? Sniegas toks pat baltas, bet jau jau jis nežavėja žmonių širdies. Kalėdos atėjo, bet jos nebelinksmina. Norėtusi, kad būtų viskas, taip kaip seniau. Bet to nebėra. Dingo taika ir ramybė. Vietoj džiaugsmo girdisi nusiskundimai ir ne vienas per skruostus nurieda ašara. Šeimos liudį ištremtų ar žuvusių. Kalėdų sniegas primena tik skurdą ir nelaisvę.

Bet aukščiau laukų ir miško, aukščiau pačios Lietuvos, Kalėdų Naktį skaisčiai pakyla ir sužiba nauja žvaigždutė. Žmonės ją tēmyja ir vienas kitą drąšina. Tai laisvės žvaigždė.

Valdžios ekspertai užtikrina, jog maisto nepritruks ir kainos nekils, nes visko yra užtektinai. Pav. cukraus gamyba žymiai padidėjo čia ir Kuboje. Farmeriai nusitarė auginti daugiau gyvulių, javų ir vaisių. Todėl nepirkite daugiau, negu kad galite sunaudoti artimiausiu laiku. Pirkimas be atodairos gimdo spekuliaciją ir iškelia kainas.

Taip Kalbėjo Mussolini
Apie Vokiečius 1915 m.

"Dabartinis karas turi tęstis iki tos dienos, kurioj vokiečiai puls ant kelių ir prašys taikos... Vokiečius reikia sutriuškinti, kad jie nebegalėtų grąsinti pasauliui bent bėgyje 50 metų."

Tokį dalyką parašė dabartinis Hitlerio partneris Mussolini, 1915 metais, kai jis buvo socialistas ir "Popolo d'Italia" laikraščio redaktorius.

Airija Savo Neitralumu
Gelbsti Naziams

Jeį iki šiam laikui Hitleris nepagrobė Airijos, tai tik ačiu anglams, kurie gina ją iš visų pusių. Vienok airiai ne tik to neįvertina, bet jų prezidentas Eamon de Valera paskelbė, jog Airija ir toliau bus neitrali.

Tačiau ir tas neitralumas yra abejotinas. Pačioj Airioj kimšte prikimšta nazių agentų, kurie šnipinėja Vokietijai naudai ir praneša apie laivų judėjimus. Paties de Valera politika ir kalbos buna pilnos pagiežos prieš anglus.

Rusai Pradėjo Spausti
Suomius Palei Ladogą

Pastaromis dienomis smarkus mušiai prasėdė suomių rusų fronte. Ražonoji armija, bandydama pasiekti Leningradą iš šiaurės, pradėjo stumty suomius palei Ladogos ežerą. Suomiių armija, skaičiuje 30,000 atsidurę gana keblioje padėtyje.

— Kas atsitiks Vokietioj
— Kas atsitiks Vokietioj, kuomet naziai bus nuverstai?
— Reikės statyti nauji beprotnamiai ir parupinti daugiau gydytojų.

gždė, žmonių ramintoja. Ji pranašauja Lietuvai geresnę ateitį ir likimą. — A. Kuklys.

Viktoras Sholis Įstoja
Kariuomenėn Kaip
Savanoris

Washington. — Viktoras Sholis padavė pareikšimą karo departamentui, kad jis yra pasirengęs įstoti savanoriu armioj ir tarnaut ten, kur jis bus paskirtas.

Tki šiam laikui tas Jaunas Chicago lietuvis yra Clear Channell Broadcasting radio stovii vedėjas ir jo ofisas randasi Washingtone.

Tai Buvo Pereito Karo
Metu Transėjuose

"Vienas vokiečių kareivis aprašo Kalėdas mušio lauke, 1917 metais.

"Buvo labai šalta. Mes suradom eglaitę ir papuošėm ją žvakutėm. Vidurnakty visa eilė vokiečių kareivių pradėjo giedoti. Užgirdė, prancuzai apleidō savo tranšejas ir priartino prie musų. Mes pasidalinom cigaretais ir visi ėmėm juoktis. Del ko, patys nežinojom.

Aplinkui buvo tyla. Draugavimas tęsėsi. Staiga pasigirdo šuvis, paskiauo antras. Viskas pasikeitė ir mes bėgom prie savo šautuvų. Musų Kalėdos pasibaigė."

Cevėrykų Produkcija Bus
Sumažinta

Jeigu dar galite, tai pataisykite savo seną porą cevėrykų, vietoj juos išmestj. Ateinančiais metais avalinės gamyba bus žymiai sumažinta.

ANGLAI TVIRTI ŽMONĖS

Kritusi bomba Londone, nu metė keliolika pėdų į šalį naktinį sargą. Už pusantros valandos, jis buvo idėtas į vežimą ir palydovai kalbėjo: "Jis daugiau negirdės bombų."

Nugabentas į laidotuvių biurą, jis neužilgo atsipeikėjo ir šiaip taip įtikino prižiūrėtojus, jog jis dar gyvas.

Istorikai Liudija...

Kalėdos Paeina Nuo
Žodžio KaltiTaip Tvirtina Istorikas
Simonas Daukantas

Kaikurie manė, jog žodis "Kalėdos" yra paimtos iš slavų "Koliada". Tačiau, istorikas Simonas Daukantas su tuo mi nesutinka. Jis tvirtina, jog tų švenčių vardas paeina iš žodžio kalti. Pasak jo, senovės lietuviams Kalėdos reiskė pabaigą senų metų ir pradžia naujų.

Kadangi tais laikais niekas neturėjo kalendorių, tai pažymėjimui, jog dar vieni metai praslinko, šventovėse buvo įmuriama viena plyta, o paprasti ukininkai kaldavo į triobos sieną vyni, arba briedžio ragą.

Nedaug turime žinių apie senovės lietuvių kalėdines apeigas. Jie kaip ir kiti linksmynos, gardžiau valgė ir gerė. Pranašai žiūrėdavo į žvaigždes atspėti kokie bus ateinanči metai. Vyrai atvilkdavo į aikštę medį, arba bluką ir jį sudėgindavo. Viena, kad pasi-

šildyti patiems, o antra — simboliškai atsiveikinti su senais metais.

Ką Valgydavo Šventėse
Senovės DidžiunaiPrisikepdavo Briedžių, Jaučių
Ir Visokių Paukščių

Pradedant nuo 13-to šimtmečio, kai atskiri Lietuvos kunigaikščiai pradėjo statyti rumus arba pilis, atsirado nauja klasė didžiunų. Jie daug šauniau gyveno už prasėdėkėlius ir šventėms atėjus jie iškeldavo dideles puotas. Kalėdų metu, iškepdavo visą jau tį, briedį, naminių ir laukinių paukščių. Prisidarydavo mišaus, alaus, surių ir pan. Svečiai puotaudavo po dvi, tris dienas.

Mėsą atsiplėsdavo su ranciom, nes šakučių tuomet nebuvo, o gėrimus pildavo į medines taures arba ragus.

Mokslininkai tvirtina, jog yra 12 rusių sniego. Mums gi jis atrodo vienodai — baltos spalvos.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Žiemos Šventėse — Kalėdose Mes Sveikinam
Visus Sandariečius, Linkėdami Jiems
Laimės, o Lietuvai — Laisvės
Sugrįžimo.

Bendromis Pastangomis Mes Dirbsime, Kad
Paliuosuoti Savo Tėvų Kraštą iš Tamsios
Ir Sunkios Nazių Vergijos

ALT. SANDAROS PIRMO APSK.,
Mass. Valstijoj VALDYBA:

P. YANKUS, Pirmininkas
K. YURGELIUNAS, Vice-Pirm.
J. ARLAUSKAS, Sekretorius
J. M. TUMAVIČIENĖ, Išdėminkė
IZ. VASILIAUSKIENĖ, ir
A. ŠABLINSKAS, Išdo Globėjai
IR VISI I-MO APSK. NARIAI.

Girios, Gojai ir Senovės Dievai

Girios Ir Medžiai Musų Protėvių Tikėjime

Ką Pasakoja Senovės Istorikai Apie Lietuvių Pažiūras ir Gamtą

Lietuviai labai vėlai buvo prijungti krikščionių tikybai. Baigiantis tik XII amžiui teatėjo pirmi misionieriai pas Pabalčio gimines, bet nei katalikų dvasiškiai, kurie prieš prusus ir lietuvius šaukėsi kryžiaus karų, nei vokiečių-karžygių ordėnas (kryžiuočiai) sekančiais amžiais neįstengė išrauti senovės tikybos. Dar re formacijos metu daugybę randa me perspėjimų ir nurodymų apie žmonėse tebeužsilikusias dar senovės tikybos pažiūras, gan pasaulinės valdžios įsaky muose išmėtytų. Taip daly kams susidarius, suprantame, kaip apie 1580 m. gavo but parašytas iš gyvenimo paste bėjimų pasemtasai veikalas "apie žemaičių dievus". Jo au torius Jokubas Laškovski's, ku ris 1563 — 1570 m. žemai čiuose buvo revizorius ir su rašė savo pastebėjimus apie senobinius žemaičių dievus. Dar vėliau, XVII amžių bai giantis lietuvių kunigas Motie jus Praetorius veikalė apie "Prūsų keistybės" tebeįstengė dar suteikti mums svarbių ži nių apie lietuvių garbinimą dievų ir iš to kilusius ypatin gus papročius, kurie ligi musų dienų žmonėse nevisai tėra iš-

nykę. Kokia buvo Pabalčio giminių senovės tikyba, turime apie tai ir daugiau žinių iš įvai rių gadynių. Bene seniausių bus suteikęs Petras Dusburgie ties, kuris 1326 m. apie sen prusius sako: "Jie matė dievų kiekviename tvarte — saulė je, mėnesyje ir žvaigždėse, perkune, paukščiuose; jie skai tė šventais girias, laukus ir vandenį, taip jog nei medžių kirtu, laukų neišdirbo, nei žve jojo."

Apie šventąsias lietuvių gi rias sako mums dar apie 1252 m. Galicijos ir Valuinės met raščio autorius: lietuvių ku nigaikštis Mindaugas, kad ir buvo pakrikštytas, bijojęs tu los šventosios girios ir nedrį sęs jį žengti. Apie žemaičių garbinimą medžių ir girių pla čiai mums pasakoja vienuolis — kamendula Jeronimas Pra giškis, kuris 1409—1418 m. juos mokė krikščionių tiky bos: jie garbinę "giras veli niams paskirtas", ypatingą "seniausį, visų medžių šven čiausį ažuolą", kuriame nu matę "šventąjį dievnamį".

Panašių žinių kartoja Bruc kner'is iš lenkų istorininko Jo no Długosz'iaus "lietuvių gar bino girias, kurias jie vadino šventomis ir mirties bausme draudė jas paliesti... nes jose jie manė girių ir kitus dievus esant". Iš XVI amžiaus gausu žinių apie garbinimą šventųjų medžių ir girių. Minėtas žemaičių revizorius Laškovski's

liepęs žmonėms iškirsti šven tuosius medžius, nesutikę tai daryti, kolei jis pirmas nepradėjęs, nes buvę tikri dievus gi rias apgyvenus.

Ermonas Usener'is savo vei kale "apie dievų vardus" yra suteikęs peržvalgą lietuviškų jų dievų vardus. Iš jo rinkinio paslmsiu girių ir medžių die vus. Jų vardai yra labai aiš kus:

medeinis — medės vyras
giristis — girios vyras
pušaitis — pušies vyras
aužuolis — ažuolo dievas
klevelis — klevo dievas
biržulis — beržo dievas
šermukšnis — šermukšnės dievas.
ivulis — ievos dievas.

Kad čia turime reikalą su dievais, rodą vyriško gimities nustatymas nuo žodžių, kurie šiaip jau yra moteriškos gim ties: girystis nuo giria, pušaitis nuo pušis, šermukšnis nuo šermukšnė, ivulis nuo ieva. Be to, aiškiai tat rodo musų vers mės: Praetorius biržulį vadi na beržo, jo lapų ir vandens (salos) dievu, ivulį mini tarp girios dievų, o apie pušaitį sa ko: "tebėra dar žemaičių pa sienyje šventąją vadinama gi ria, kurioje žmonės Pušaičio garbei užlaikyti neleidžia nie ko kirsti".

Greta šių girios ir medžių dievų, patys medžiai buvo taip pat kaip dievai garbinami.

Janorinas Pragiskis sakō apie dievonamiu laikomą ažuolą. Ažuolas buvo švenčiausias medis, bet ir kiti medžiai: kle vas, beržas, šermukšnė, pušis, ieva, lietuvių skaitėsi dieviški esą: "Salavai ir žemaičiai ka dagi irgi skaitė šventu"; sako Praetorius; taip pat pušina.

Ypačiai svarbi yra toles nės išvadoms jezuito Rostov skio žinia (iš Lietuvos jezui tų provincijos arkyvo), suteik toji iš jezuitų veikimo 1618 m. Vendene (Lyvžemy — pas latvius), jog ačiu jiems "su šaknimis išrauta medžiai, taip ažuolai, kuriems vyrai, taip ir liepos, kurioms moterys yt die vams vištas aukojo derliui ir ukio pasisekimui užlaikyti.

Kuomet lietuvių medžiuose įmatė dievų esmenis, jie ma nė juose esant kaž ką dvasiš ka. Medis, kaip ir žmogus, tu rįs sielą. Pirminis žmogus, kaip žinome, griežtai neskiria tarp savęs ir jį apimančios gamtos dalykų: gyvuliuose, augaluose, net ir akmenyse jis mato sau artimas esybes, ku rios, kaip ir jis, turinčios sie lą. Iš šio įsitikinimo, jog me dis, kaip ir žmogus, sielą tu rįs, ilgainiui išsivysto nuomo nė, jog šioji medžio siela to lygi esanti žmogaus sielai, o pats medis, esąs jame glūdin čio gyvenimo ar mirus atsi mainiusio žmogaus kūnas.

Toks medis kalbąs ir ver kiąs; kertamas kraujais pa pludąs. Mannhardt'as teikia daugybę šios rūšies pavyz džių; pas jį kiekvienas gali pa matyti, kaip iš daugumos šių medžių sielų išsivysto medžių ir girių dvasios ir demonai vėliniai.

Lietuvių poezijoje daug kas šių senovės tikėjimo pažjūrų yra ligi musų dienų užsilikę. Stebėtina prirodymą lietuvių tikėjimo žmogaus ir medžio vienuosumo teikia mums dai nos ir raudos.

Varpai

Paslaptingi varpai
Skamba gaudžia liudnai —
Skamba gaudžia liudnai —
Amžinai, amžinai.

Gal už jurų gilių,
Iš kalnų mėlynų,
Gal iš šielos gilios
Paslapčių amžinų.

Naują šviesą regiu,
Ten toli — už kalnų.
Ten už jurų gilių —
Amžinų, amžinų.

— Pr. Genys.

Lietuviška šeima turi būti
ne tik iš vardo, bet ir dvasioj.

Visokių Linksmųjų Sezonas

Kalėdų Šventė Pirm Kristaus Užgimimo

Kalėdų šventės tikrenybėj reikėtų pavadinti saulės šven te. Rodos, kaip pagal sutarti, žmonės nuo senų senovės pažymėdavo savotiškoms iškil mėmis tą periodą, kuomet sau lė "grįžta" iš neapčiuopiamų plotų ir ima prailginti dienas.

Musų protėviai manė, jog saulutė yra gyvas sutvėrimas. Kadangi ji yra galinga ir daug gero atneša, tai ji buvo

garbinama kaip tikra dievai tė. Vietoj dirbti sau, ir skir davo dieną, kitą saulės šlvi nimui ir teikinimui jai dovanų.

Prie grynai gamtiškų prie žėčių, žydai prijungė prie Ka lėdų dar tautinį jubiliejų. A pie 165 metais prieš Kristų jų kariuomenė sumušė asiriečius ir išgelbėjo Jeruzalę. Taj įvy ko pabaigoj gruodžio m.

Skandinavų šalys uždegda vo didelius laužus, kad geriau nušviesti saulei kelią ir pa gelbėti jai nugalėti nelabąj šaltį. Egiptiečiai, kur žiemos kaip ir nėra, irgi mėgdavo

patriukšmauti. Esą, apie tą laiką jų garsioji deivė Isis pa gimdžiūsi sunų Horus.

Romos imperijoje Kalėdų šventės vadinosi Saturnalia, nuo žodžio Saturna, arba sau lės dievas. Turtingieji dalin davos dovanomis, savo namus papuošdavo žaliuynais, o lauke prie durų uždegdavo žvakutes. Daugelis šių paproč ių užsiliko iki musų dienų.

Bet romėnų "celebracijos" pasiekdavo kraštutinybių. Be garbindami saulę, jie nusiger davo ir masiniai atsiduodavo meiliskiemis reikalams. Satur to šventykloj įvykdavo viso kios orgijos, kurias vadinda vo saturnalijomis.

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUME
RIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS
LIETUVIAMS.

HEALTHY FOOD RESTAURANT
JULIA MALONIS, Sav.

3206 So. Halsted St. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUME
RIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS

BRIDGEPORT PAINT & HARDWARE
J. RAMANČIONIS, Sav.

3214 So. Halsted St. Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Šių Kalėdų švenčių Proga Sveikinam Visus Savo
Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius ir
Linkim Laimingų Naujų Metų.

JUSTINAS KULIS
VAISTININKAS

3259 So. Halsted St. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUME
RIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS
LIETUVIAMS.

JOHN PAKEL & CO.

GENERAL BUILDING CONTRACTORS

6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

LINKSMŲ KALĖDŲ

KALĖDOS YRA TAIKOS,
BROLYBĖS IR DRAUGIS
KUMO ŠVENTĖ. AMERI
KOS LIETUVIAMS TEBU
NA JOS TAUTINES VIE
NYBĖS SIMBOLIŲ.

Dr. K. Drangelis
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

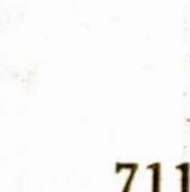
Šių Kalėdų švenčių Proga Sveikinam Visus Savo
Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius ir
Linkim Laimingų Naujų Metų.

ARCHER MARKET
JOHN WAIKUNAS, Sav.

4214 Archer Ave. Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUME
RIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS
LIETUVIAMS.

FRANK BASTIS, Sav.

ROSS HOTEL

711 West 43rd Street, Chicago, Ill.

KAMBARIUS IŠNUOMUOJAME DIENAI ARBA
SAVAITEI PRIEINAMOM SĄLYGOM.

7-11 NATURAL TAVERN

DIDZIAUSIAS PASIRINKIMAS VISOKIU
GERIMŲ — VIETINIŲ ir IMPORTUOTŲ

TIKRA LIETUVIŠKA UŽEIGA

711 W. 43rd St., Chicago, Ill.

CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ

IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

SIRDINGAI SVEIKINAME KALĖDŲ ŠVENTESE

VISUS MUSŲ ESAMUS IR BUSIMUS

DEPOZITORIUS IR DRAUGUS.

MUSŲ TROŠKIMAS YRA — PATARNAUTI

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

JŲ BIZNIO REIKALUOSE.

John Brenza

PREZIDENTAS

Metropolitan State Bank

Cermak Road and Leavitt Street

CHICAGO, ILLINOIS

Metus Baigiant ir Pradedant

Kiekviena Šalis Turi Savotiškų Kalėdų Papročius

Zmogus Taikosi Prie Gamtos Aplinkybių

Kalėdos visuose kraštuose su įvairiomis iškilėmis švenčiamos. Kiekvieno krašto žmonės turi savus kalėdinius papročius, kuriems susidaryti, be atštinio krikščionių tikėjimo, turėjo įtakos senosios religijos, gamtos gyvenimo sąlygos, kaimynai bei kitos įvairios aplinkybės. Šiaurės kraštuose Kalėdos šalta žiema, todėl čia daugiausiai įvairios Kalėdų iškilės siejamos su triobos vidaus gyvenimu, o pietų kraštuose vyrauja ryškus išsiliejimas į gatves, aikštes, miškus.

Skandinavijos kraštuose būdingas jaunimo Kalėdų užsiėmimas — paukštelių lesinimas. Kiekvieno kiemo jaunuoliai kulimo metu palieka nuolialiai keletą javų pėdų Kalėdoms. Pirmosios Kalėdų dienos viduryje kiekvienas jaunuolis prie savo kiemo vartų iškelia ant ilgiausios karties viršūnės prištą javų pėdą.

Suprantama, pėdas apščiai apipuošamas išalkusių ir žiebiš salčių iškankintų sparnuočių. Kiekvienas vaikas laučia didžiausią laimę, kuomet ant jo pėdo nutopia ir grūdus lukštena didesnis paukščių skaičius.

Paukštelių puotą stebi ir žiūnimas. Tai jiems primena jų jaunąs dienas... Paukšteliams belesant ir bepuotaujant, jaunieji dainuoja tam tikras kalėdines daineles ar gieda giesmes, kurių turinys toks: —

Nuskriskite, nuplavenkite, paukšteliai, pas mažyti dangaus Kudikėlį ant šieno... apsupę jį pačiulbėkite jam tuomet, kuomet migs ir akutes šventam pasauliui užmerks... Kol jis miegos, išpeškite iš

jo patalėlio po sienelį ir atneškite mums kartu su jo ramybės palaiminimu... Mes vėl prašysime jus skristi pas jį pažadinti iš saldaus miegučio. Paukštelių lesimas Kalėdose grynai vaikų privilegija, apie kurią jie svažoja jau kelios savaitės prieš šventes. Antros Kalėdų dienos rytą vaikučiai savo batukuose atsikėlę iš miego randa dovanėlių, kurias tariamai atnešę dėkinę paukšteliai.

Norvegijoje įprasta paukštelių lesinti Kučių dieną, tai vaikai dovanų gauna jau pirmos Kalėdų dienos rytą. Tuo metu šiuose kraštuose ypatingai gražiai skiepijama vaikų meilė žmonių bičiuliams paukščiams.

Kitose Norvegijos vietose įprasta per Kalėdas ekskursuoti po kalnus. Per didžiausias metines šventes čia nesilanko jokie svečiai, o kiekviena šeima jas praleidžia savame ratelyje. Paprastai, pasiimama 3—5 dienoms maisto ir iškeliaujama į kalnus. Visi turi slydes, todėl šventes praleidžia gryname ore ir šaltyje besportuodami, vaišindamiesi.

Olandijoje būdingas Kalėdų paprotys — dovanų duoti. Tačiau dovanojimas nėra paprastas. Paprastai dovana įsukama į mažesnę ar didesnę šieno glėbį ir įteikiama. Gavėjas turi ilgai vargti, rankioti po stiebelį iki suranda dovaną. Kartais tas ieškojimas sunkus, nes dovanojama kartais koks menkniekis, o šieno daug.

Be to, įprasta kad vyras Kalėdų dieną įteikia patinkančią mergaitei šieną auksinį jungtavių žiedą. Jei mergina žiedo šieną ieško tuojau, — ji sutinka jungtaves daryti greitai, o priešingu atveju — neišristo šieno glėbį gražina besiperšančiojo tėvams.

Kai kuriuose šveicarijos kantonuose, ypač šiaurinių kalnų dalyje, Kalėdų vidur-

naktį kuriami dideli laužai ir žaudoma. Tai grynai senųjų pramoga, nes jaunimas čia nesirenka; jis net nepageidaujamas. Po vidurnakčio tose kalnų srityse matomas nepaprastai žavingas vaizdas: sniegu padengti kalnai skęsta neramios ugnies atšvaituose, kuri čia auga, čia mažėja, blasko po kalnus šesčiūsus...

Po vidurnakčio pranešdami Kristaus gimimą kalniečiai pradeda pūsti ragus, šaudyti. Kalnais ir duobėmis sklinda ragų aidas, kuriam netrūksta pradeda pritarianti bažnyčių varpų garsai. Kurenę laužus beį putę ragus vyrai kalėdinių pamaldų metu susirenka į atskirą vietą, kur jie pagerbiami ir išreiškiama jiems padėka už Kristaus gimimo kalnas pranešimą...

Kitokio pobūdžio kalėdiniai papročiai pietų pusrutulio kraštuose, apskritai lotyniškose srityse.

Pietų Amerikos krikščionims indėnams Kalėdos esti puiki proga pasižymėti medžioklėje. Kelios dienos prieš šventes visi indėnai vyrai dingsta iš namų ir išeina medžioti. Kiekvieno vyro garbės pareiga nušauti stambesnę žvėrį. Tuo metu namuose likusios moterys rengia kalėdinius valgius, spaudžia svaiginantį gerimą čičą ir šomoką. Kalėdų rytą vyrai iš medžioklės grįžta ne namo, o renkasi prie šventoriaus. Čia renkasi ir moterys, kurios gali pasididžiuoti saviškio laimikiu.

Dabar grįžtama namo ir pradėdamos kalėdines vaišes. Viso sodžiaus vyrai ir moterys susirenka į sodžiaus galą ir iš eilės užsukdami į kiekvieną trobą vaišinasi. Iki perėina visą sodžių, ateina vakaras, o visi paprastai, gerokai nusigėrę. Tuomet pradėdami šokiai, dainos ir tt., nors visa tai neturi menkiausio ryšio su Kalėdų švenčių dvasia ir nuotaikomis. Tai grynai senoji

indėnų tikėjimo palikimas. Krašto administracijos organai tokių švenčių metu labai skundžiasi, nes nėra to karto, kad viskas nesibaigtų peštinėmis.

Taip Atrodė Vilniaus Miestas Pabaigoje 18-tojo Šimtmečio

Importuota Lenkiška "Kultura" Atrodė Tikrai Mizerna

Vienas užsienietis, V. Forster, kuris išbuvo Vilniuje trejetą metų (1784-1787), taip aprašė tų laikų miesto gyvenimą:

"Čia pamatysi Vilnių, seniau tirštai apgyventą, o šiandieną sumenkėjusį; su daugeliu tuščių namų ir griuvusių kruvomis. Pamatysi žmones

taip suvargusius, kad nebepajaučia ligų, pažįsi jų ydas, šventimos kultūros atneštas.

Lenkų šlėktos yra tikros menkystės. Grafitės, Sv. Stanislovo ordino kavalieriai, svečiuose pas vyskupą Masalski šnypščiasi nosis ne į skepetaitę, bet liesiog į ranką, o bajorų batuose prikimsta šiaudai.

Vilniuje, universiteto mieste, niekas nieko nežino, kas darosi mokslo pasaulyje. Nėra nei vieno knygyno ir tik dvi spaustuves, kuriose per pusę metų atspausdinama viena, 300 puslapių knyga. Čia yra keturi gydytojai: vokietis, italas ir du žydai, iš Karaliaučiaus universiteto. Jie gydo tik iš anksto apmokėjus.

Vadinamasis Vilniaus universitetas — paprasta jezuitų mokykla, o jos studentai — pusvaikai; jų visai nebūtų, jei valdžia nesutrauktų slėk-

tų vaikų ir nemokėtų už jų mokslą. Ligoninės nerasi višam mieste. Lenkų dvasiškią viską ima iš čia ir siunčia arba Krakuvon, arba Varsuvon."

LAIKAI KEICIASI

Kai pabaigoj XVI šimtmečio, Giordano Bruno paskelbė, jog žemė sukasi aplink saulę, tai bažnyčios inkvizitoriai G. Bruną sudegino.

Šiomis dienomis popiežius Pijus XI paskyrė \$2,500 dovanų Harvardo astronomui, prof. H. Shapley už svarbius

žvaigždžių tyrinėjimus. Kaip matome, kartais sujunda ir Sv. Petro uola...

Įvertinimas

— Žmona, tai gana brangus dalykas — aiškina vienas vyriškis.

— Taip — atsiliepia antras — už tai ją nori visį įsigyti.

Paklausė

Mergina: — Aš jusų daugiau nebe noriu matyti.

Vaikinas: — Labai gerai; aš užgesinsiu šviesas.

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime Visiems savo Draugams ir Kostumeriams

M. J. KIRAS

HOME BUILDERS — REAL ESTATE

3251 So. Halsted St.

Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Šių Kalėdų švenčių Proga Sveikinam Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius ir Linkim Laimingų Naujų Metų.

HALSTED JEWELRY STORE

"HOUSE OF QUALITY JEWELRY"

Diamonds, Watches, Wedding Rings

Phone: YARds 6213

3343 S. Halsted St.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS BEI KOSTUMERIUS

ZIEMOS ŠVENTESE — KALĖDOSE.

Milda Auto Sales

DOMININKAS KURAITIS, Sav.

907 W. 35th St.

Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Šių Kalėdų švenčių Proga Sveikinam Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius ir Linkim Laimingų Naujų Metų.

VILJA COAL CO.

S. J. PETRULIS ir J. S. VITKUS, Sav.

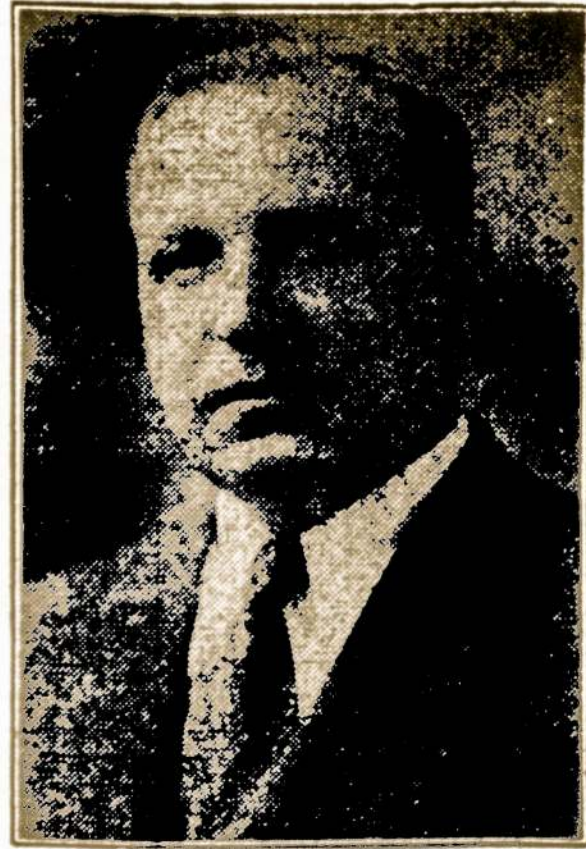
3700 S. Spaulding Ave.

Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Sveikina Visus Savo Kostumerius ir Draugus

SU KALĖDŲ ŠVENTĖMIS

MIKAS JOVARAUSKAS ir JONAS BERTULIS Savininkai

Roosevelt Furniture Co.

2310 West Roosevelt Road

Chicago, Ill.

TELEFONAS SEEley 8660

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija

Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. YARds 1546

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public Apdraudžia namus, rakanus, biznes, langus, automobilius ir tt.

Padaro Kontraktus, Mortgijus, Leasus ir tt. 840 W. 33rd Street Chicago, Illinois Phone Yards 4789

Englewood 5883-5840

P. CONRAD FOTOGRAFAS

420 WEST 63RD STREET Dar gražiau, moderniskiau įrengta.

Phone Boulevard 7258

LIETUVIŲ ISTAIGA MONARCH

Wine and Liquor Store John Gaubas, Sav. 3529 So. Halsted St. Chicago, Ill

Phone Virginia 9493

Moterims Trečiadienį

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambareliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos ELEKTRIKINIS GYDYMAS Mineralinės, sulfurinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.

1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

Kalėdų Nuotikis Lietuvos Kaime

Norėjo Užganėdinti Savo Šeimą, Bet Nieko Iš To Neišėjo

Žmogės šnekėjo ir kalendorai rodė, kad nunai Kučių diena. Zujo kaiminkos vienos pas kitas, zujo ir šaltis po sniegu prabaltintus laukus, gnybdamas čia nosies galą, čia ausį... Dar galima buvo spręsti ir iš kaminų rukstančių dūmų, kad tai Kučių diena, kad gal verdamas kisielis, pasaldintas sakarina.

Tai ir Bezmėna, kinkydama savo kaštanką, tikriau kaulų grobas apvilktas oda, spiaudė ir kažki murmėjo. Jis rengėsi važiuoti miestelin. Ne savo noru Bezmėna važiuo, bet žmonos ir dukters išvartas. Bezmėna ramiai praleistų Kučias sugriaužęs kokią keptą bulbę, kad tik nereikėtų važiuoti, kam dar tu silkių pipirais... Ale ot, bobos vis bobos, užsinaravino ir gana. Ką nori daryk, turi važiuoti.

Išimėtė Bezmėna ratuosna raibą vištukę ir kiaušinių keiliolika ir tarandai per gruzus miestelin. Čiulpia Bezmėna ilgą cibuką, sėsdamas ratuosna, ir galvoja apie šio svieto marastis, apie tai, kad sunku mažam gaspadoriui gyventi, kad tas padla Jutkė gali vekselius protestuoti, o ką su žydu...

Vištėlė pradėjo kverkšti ir pažadino Bezmėną iš gilių mišlų, nes ji, tur but, išsigando aukštai skrendančio vanago ar gal kurį kitą nesmagumą apturėjo. Pažadintas Bezmėnos galvojimo aparatas pasisuko į kitą pusę, pro kurią, kaip kino filmoj, slinko įvairūs gyvenimo nedatekliai, pagaliau apsisisto ties šios savo kelionės tikslu.

— Ir kam dar tu silkių toji mano boba užsimanė, — galvoja Bezmėna, — ar negalima buvo, kaip dar tokie laikai, be jų apsieiti, o ji dar: "Parveši, Ambrozėli, dvi dėžutes sakarinos, čverti pipirų ir ružavo popieriaus mergaitėms, nori abrozus aprėdyti šventėms". Ambrozėli, vis tu Ambrozėli, suk savo žilą pakaušį dėl tų visokių menkniekių, o ar pagalvojat jus, ilgaplaukės, kad Jutkė gali vekselius protestuoti, — išliejo savo pagiežą Bezmėna nusispiudamas.

Anądien užsispyrė vyresnioji duktė, kad butinai būtų Kalėdoms skrybelaitė ir gana! Atsisėdo ant papečio ir verkia. Sako neisiu nuo papečiaus, kol nebus skrybelaitės, nors ir iki kitų Kalėdų. Sako, dabar tokia mada, be skrybelaitės anei kyšt, Nieko nepadarysi. Bezmėna įsprasė paskutinį parsiuką klėtkon ir nuvežęs turgun pardavė. Dabar skrybelaitė yra.

— Ei, seni, mokėk dešimt centų! — rėkia turgaus tvarkytojas.

— O iš kur aš tau imsiu? Še, kad nori, kiaušinis, — pabudęs Bezmėna iš mišlų atsikirtė ir kadangi ten buvo turgaus aikštė, pasuko toliau miestelin, kad nereikėtų dėl to nustoti pusės dėžutės sakarinos, nes vis tiek kisielius be sakarinos gali būti negardus. Apetitas pradėjo atsirasti ir

Bezmėnai, nes ju buvo gero kas pavakarys.

Pagaliau apsirupino Bezmėna ružavu popieriu, pipirais, sakarina ir silkėmis ir pasuko savo kaštanką namų link. Baltais dideliais lopais krito minkštas sniegas. Buvo prietėmys. Ratai sunkiai sukosi apkepę sniegu, ir kaštankė prakaituodama siubavo į šonus.

Jau gerokai buvo pritemę, kai Bezmėna važiuo pro mišką. Bezmėnai rodėsi, kad tos baltos slyguotos egles juokiasi iš jo kumelaitės. Tuo momentu tik šast ant kelio balta žmogysta ir šlep, šlep tiesiog į jį.

— Sveikas gyvas, seni! — prabilo balta žmogysta.

— Ot, dar sveikas, o kasgi pats busi? — klausia Bezmėna.

— Aš, Kalėdų diedas, šiandien keliauju per pasaulį, Tai ką ir Ramybę platinu... Prasyk pas mane, ko nori, viskas bus išpildyta.

— Velnia čia tau bus išpildyta, — pamanė Bezmėna, — ale vis pasakyt galima, štrapo mokėti gal nereikės.

— Ot gerai but, kad taip, va, — pradėjo Bezmėna, — kad tās Jutkė mano vekselius pamest, kad gaspadorių tavo-ras pabrantk, kad sakarina ir silkės tos atpigty, kad taip, kaip va runkelis, moznēt sodinti ir auginti, dar kad tas pabaudas, mokesčius, va, taip sumažint... — ir čia Bezmėna apsidairė, bet Kalėdų die-danoj duko, ten kur už dravės prasmege.

Paskiau tik kyšt, kyšt ilgas liežiuis iš po dravės ir cha, cha, cha nuskambėjo miško tankumoj. Bezmėna jau nejuokais trečią kart sakė amen, kol privažiavo miško kraštą. Lauke jau lengviau atsiduso ir, sukdamas botagą apie kaštankės šonus, galvojo, kaip pikčiau užgavus moteris, dėl kurių jis turėjo tokią nemalonią kelionę.

Išrinkė kumelpalaitę ir pradėjo grabotis Bezmėna savo parvežtų Kučias reikmenų, bet deja... ju tenai nebebuvo. Šalta srovė tvinktelėjusi kraujai Bezmėną vienai akimirkai

parvertė šaltą statulą. Dabar Bezmėna suprato, kas tas per Kalėdų diedas buvo ir susikūpires, dėl atsargos botagą paėmęs, nukiutino vidun, kur laukė žmona silkių, pipirų ir sakarinos, o dukterys ružavo popieriaus. Pamačiusi draugę, kad Bezmėna tik botagą atsi-pešė Kučiai, užpuolė jį:

— O kur tavo sakarina, silkės, duok greičiau, ba vėlu bus kisielius virt, žiurėk kuris čėsas jau! — šaukia žmona.

— O ružavo popieriaus abrozams ar parvežt? — klausė vyresnė duktė, atnešusi glėbį malkų ir patikrinus, kad ne prie porai — dar iki kitų neištekės.

— O kad jus bala, nupirkau, bet pas Kalkį pamiršau, — melavo Bezmėna.

— Ir silydamas šonus prie krosnies, Bezmėna sprendė, kas galėjo miške jį pastikti. Kalėdų diedas ar apgavikas, kuris jį apvogė... Ir kaip reiks praleisti Kučias be silkių ir kisielių. — VI. Uličinskas.

SUKTAS TRIBUNALO NUOSPRENDIS

Legenda Apie Lietuvos Tribunalą

Kaip Teisėjai Sprendė Našlės Bylą su Dvarininku

Pabaigoj 16-to šimtmečio Vilniuje tapo įsteigtas Aukščiausias Lietuvos Tribunalas. Bet į teisėjas pakliudavo ne visad tinkami žmonės. Tribunalas posėdžiaudavo dviejų aukštų namuke, prie Pilies ir Didžiosios gatvės. Jis užsiliko dar iki šių dienų, jei dabartinis karas nesugriovė.

1581 metais susirinko teisėjai spręsti vienos našlės bylą. Kunigaikštis Sapiega atėmė jai žemę, pasiremiant tuo, kad jos vyras neužmokėjęs jam skolų. Tačiau našlė pristatė liudininkų, kurie tvirtino, jog skola buvo apmokėta. Tribunalas vienok jų nepaprastei Kučias be išnėsė nuosprendį kunigaikščiui naudai. Susijau-

dinusi našlė tuomet garsiai su-riko: "Ir pats velnias būtų kileitai nusprendęs". Maršalka tribunalo greit uždarė sesiją ir visi išsiskirstė.

Tą patį vakarą, prieš vidurnaktį, prie tribunolo rumų sustojo kelios karietos ir iš jų ėmė lipti juodai apsirengę vyrai, kurių kiekvienas šlubavo kaire koja. Jie įėjo į vidų, atsisėdo prie stalų ir pradėjo sesiją. Iškelta biednos našlės byla, perskaityti aktai ir liudininkų žodžiai. Pagaliau našlė pripažinta tiesa, o kung. Sapiega turi apmokėti teismo išlaidas.

Maršalka vietoj antspaudo

uždėjo liepsmojančią ranką ant dokumento ir visi vėl ap-leido salę. Vidurnaktyje vėl viskas buvo ramu toje Vilniaus dalyje. Tik rytmetį raštininkai užtiko, jog teisėjų stale išdegintas rankos ženklas, o salės grindyse pasiliko kairės kojos pėdsakai. Mat, tais naktiniais teisėjais buvo velniai, atvykę iš Baisiogalos apgriuvusios pilies.

Pažadas

— Stasy, ar busi man istikimas po vestuvių?

— Visada, kai tik turėsiu laiko.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Velinam Savo Kostumeriams ir Draugams

Aleksa Bakery

3339 S. Morgan St. Chicago, Ill. Telephone YARds 7258

Geriausios Lietuviškos Plikytos ir Rupios DUONOS KEPYKLA

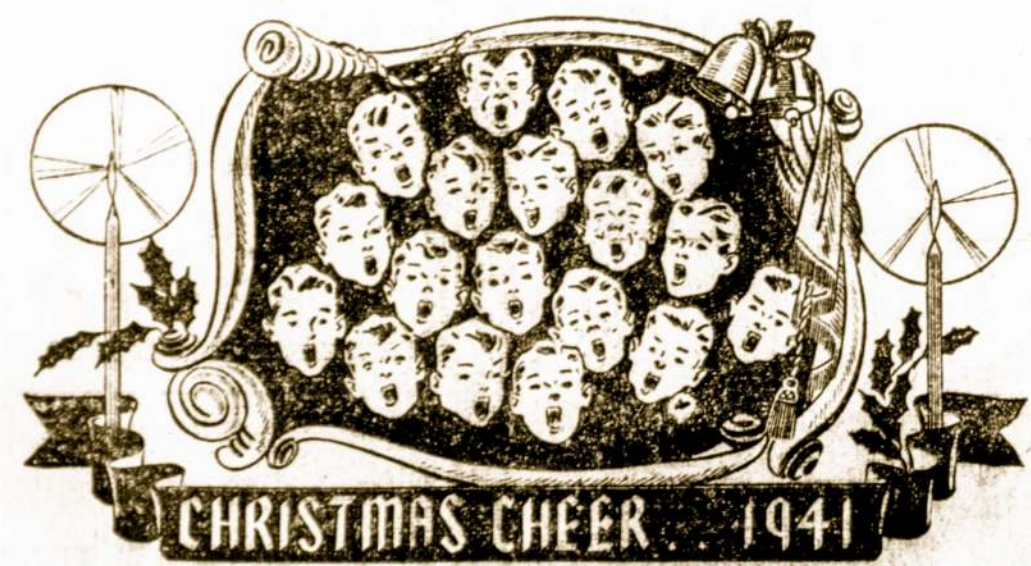
LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS BEI KOSTUMERIUS ZIEMOS ŠVENTĖSE — KALĖDOSE

LOVICK'S KVIETKININKAS

3316 So. Halsted St. Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

LINKSMŲ KALĖDŲ LINKIU VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS.

Mr. & Mrs. BALICKAS

2305 S. Leavitt St. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

GREEN VALLEY PRODUCTS

WM. J. KAREIVA, Sav.

4644 S. Paulina St., Chicago — Phone YARds 5350

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

3315 S. Halsted St Chicago, Illinois

Turtas Virš \$6,500,000.00

Apart Apsaugos, Turime ATSARGOS FONDA Virš \$550,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigu. PARDUODAM U. S. DEFENSE SAVINGS BONDS

STANDARD FEDERAL SAVINGS

LOAN ASSOCIATION of Chicago JUSTIN MACKIEWICH, Pres. 4192 Archer Avenue VIRginia 1141

KAIP PASIKLOSI — TAIP IŠMIEGOSI

Sako Sena Lietuvių Tautos Patarlė —

Todėl pradėkite taupyti seniausioje ir tvirtiausioje lietuvių įstaigoj, kuri per 45 metus savo pasekmingu patarnavimu, gerais ir sunkiais laikais nenuskriaudė nė vieno kliento. Indėliai apdrausti Fed. Įstaigoj ligi — \$5,000.00. Mokame 3½ nuosimėčių.

Isigykite ir atnaujinkite namus, o mes Jums pagelbėsime išduodami ilgametės paskolas lengviausiomis sąlygomis, nes sąžiningai patarnaudami mes nuolat turim stambias sumas paskoloms išdavinėti. Nė vienas pama-tuotas prašymas nebus atmetas.

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASS'N

JOS. M. MOZERIS, Sekr.

3236 S. Halsted St. Phone Calumet 4118

WINKLER STOKERS
DIRBTUVĖ ATSTOVAS PIETINĖJ CHICAGOS DALY
ARCHER STOKERS SALES
4704-06 S. Western Ave.
JOSEPH BAGDONAS
Telephone LAFayette 6864
GERIAUSIA VIETA PIRKTI STOKER!

WINKLER FULLY AUTOMATIC STOKERS.
"The Most Economical Heat in the World"
That is what you can tell all of your friends, too, when you have your home automatically heated with a Winkler Stoker. No more ashes to shake -- no more smoke or soot. No trips to the basement in the early morning. Most Winkler installations result in an immediate saving that more than pays for the stoker. Install in your present furnace.

EASY THREE YEAR TERMS
NO DOWN PAYMENTS
IMMEDIATE SAVINGS

RAY ALTER
3251 N. Western Ave. — Chicago, — Tel. BOUlevard 9406

ATYDA! TAVERNŲ SAVININKAI

Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite

Phone LAFayette 3632-33
SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.
John F. Skorpik, Sav.
1945 W. 47th St. Chicago, Ill.
AGENTAI:
Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratek

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

COAL

Mes užlaikom tik geriausios rūšies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ ISTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

VISOKIE NUOTIKIAI IŠ BOSTONO PADANGES

Rinkimai Naujos Vald., Nuosprendžiai Ir Kiti Dalykai

Sandaros 7-toji Kuopa Pirko Už \$100 Apsigynimo Boną

ALT. Sandaros 7-tos kp. prieš-metinis susirinkimas įvyko gruodžio 14 dieną, 1941 met. Sandaros svetainė, So. Boston, Mass. Pirmininkas S. Jakubauskas susirinkimą atidarė 2:30 val. po pietų.

Susirinkime dalyvavo 26 nariai. Tiesą pasakius, būtų mažas skaičius tokiai kuopai, bet yra ir pasiteisinimas. Mat, sandariečiai daugumą užima viršininkų vietas ir kitose organizacijose. O kaip tik tą dieną pasitaikė Mass. valstijos klibų suvažiavimas, kamė dalyvavo apie šeši kuopos nariai. Antras svarbus susirinkimas įvyko State House visų, kurie yra prisirašę prie Air Defence, kur taip pat dauguma jų dalyvavo, o be to, kaip į nelaimę, keletas serga. Už tai iš 130 narių, tiek buvo susirinkime.

Susirinkimas buvo vienas iš gyviausių, kokiam man teko dalyvauti. Daug kas apkalbėta ir nutarta Sandaros ir Lietuvos labui. Butent, surengti Centro naudai bankietą, nutarta pasiūsti Sandaros centrui pasveikinimą ir \$10.00 aukų. Tam dalykui nariai dar suaukavo mityngė 20 dol.

tikimes gauti daug daugiau. Nutarta nupirkti \$100 vertės Defence boną.

S. Jakubauskas ir J. Arlauskas išdavė raportus apie bankietą ir paukščių išleidimą pa dėkavonės dieną. Bankietas davė pelno \$110.00, o paukščių išlaimėjimas — \$50.60. Tai pasirodo, kad sandariečiai Bostone turi gerą įtakę tarpe žmonių.

Nutarta atnaujinti "Vienybę" ir užsiprenumeruoti "Dirvą".

Apkalbėjus visus reikalus, prasideda valdybos rinkimai. Į pirmininką ejo trys kandidatai: S. Jakubauskas, J. Sinkus ir And. Yuğa, bet pirm. vietą laimėjo Sandaros veteranas S. Jakubauskas. Vice-pirmininkui eina du — visuomenės veikėjas S. Norkunas ir jaunas darbuotojas J. Kirmelavičius, bet tą vietą laimi J. Kirmelavičius. Protokolų sek. buvo paduota trys: K. Mereskevičius, St. Kontautas ir J. Sinkevičius. Suskaičius balsus pasirodė, kad Mereskevičius ir Kontautas gavo vienodą skaičių balsų. Taip įvykus vienas ir kitas norį vienas kitam užleisti sekretoriata. Bet po ilgų kalbų išnaujo buvo balsuojama, kur ir vėl gavo vienodą balsų skaičių. Tai galų gale buvo prieita prie išvados, kad jie abu trauktų tikėtus, nuspręsti, kuris jų laimės sekretoriaus vietą. Po tų visų

ceremonijų, laimėjo S. Kontautas.

Iš eilės buvo renkamas fin. sekretorius. Kaip visur, taip ir čia pirmiausia buvo pasiulyta, kad liktų senas tai vietai, butent J. Arlauskas, bet jam atsisakius, buvo statomi kiti. Vienok niekas nenorėjo apsiimti, tai p. Arlauskas turėjo nors kandidatūrą palaikyti. Tokiu budu ir J. Sinkevičius apsiėmė. Suskaičius balsus, J. Sinkevičius gavo daugiau už Arlauską, bet J. Sinkevičius nesutinka būti sek. Arlauskas taip pat nesutinka. Visgi draugiškai pakalbėję, vėl išnaujo buvo balsuota. Šį kartą J. Arlauskas gavo 21 prieš 1. Tai tokiu budu Arlauskas liko sekretorium.

Izdininkas P. Jakubėnas buvo išrinktas vienbalsiai. Ko respondentai S. Norkunas ir F. Kesleris. Į House Committee buvo išrinkta vienbalsiai: V. Janulevičius ir M. Sinkus. Buvo daug ir kitų dalykų apkalbėta, bet juos gal aprašys. sekretorius. — **Dalyvis.**

Lenkai Susikirto Su Dvasiška Vadovybe

Baltimorėj trys kunigai, gerai lenkai ir patriotai, tapo iškelti į kitataučių varapijas, o jų vietas atsiūsti lenkiškai nemokanti kalbėtį airiai. Lenkų spauda dabar pakėlė didelį triukšmą prieš vietinį vyskupą, smerkdami jo tokį pasielgimą.

O lenkai ar ne panašiai elgėsi Lietuvos? Per šimtmečius jie naudoja bažnyčią ištautinimo tikslams ir savai politikai.

Spėjama, jog Kalėdų sezono žmonės išleis apie 6 bilionus dolerių.

DLK. Gediminas Nebuvo Niekam Pasizadėjęs Krikštytis

Didžioji Musų Istorijos Falsifikacija

Ar DLK. Gediminas Ištikro Buvo Pasizadėjęs Apsikrikštyti?

Lenkų ir vokiečių istorikai yra padarę mums daug šelmų, tyčia sufalsifikuodami istorinius užrašus. Jie norėjo pažeminti Lietuvą ir jos valdovus, o sau pasiimti neuzpelnytą garbę. Prie vienos žymėsnių falsifikacijų priklauso ir Gedimino laiškas popiežiui, kuriame tas kunigaikštis pasižadėjęs priimti krikščionybę ir tapti paklūsniu bažnyčios tarnu. Tai įvykę 1323 metais.

Kai popiežius pasiuntiniais atvyko į Vilnių krikšto įvykimui, tai Gediminas didžiai nustebė. Jis pareiškė, jog niekad nežadėjęs apieisti protėvių tikėjimo ir priimti naują. Tuomet Romos įgaliotiniai parodė jam laišką su Lietuvos valstybine antspauda ir tame laiške ištikro buvo žadama priimti krikštą. Bet Gediminas tuojau įžiūrėjo, kad jo parašas sufalsifikuotas, bet antspauda buvo tikra.

Tą pačią dieną jis pradėjo tyrinėjimus. Pasirodė, jog jo raštinių tarpe buvo vienas slaptais kryžiuočių agentas, arba penktos kolumnos narys, kuris tą falsifikaciją atliko, kryžiuočių ordeno įsakytas. Mat, jiems rūpėjo padaryti Gediminą melagių ir dar daugiau sukelti vakarų Europą prieš Lietuvą.

1324 metais Gediminas pasiuntė keliolika laišku įvai-

riems Europos valdovams, miestų majorams ir net pačiam popiežiui prašydamas, kad ir jie paragintų savo amatininkus, mokslininkus ir menininkus vykti į Lietuvą, kur jiems užtikrinama geras užmokesnis ir laisvė tikėjimo. Tarpe tų laišku, Gedimino raštinių, kas išspraudė ir vieną "ekstra" — apie krikštą.

Gediminas galėjo pakarti tokį falsifikatorių, bet jis to nepadarė. Jis nusišypojo ir popiežiaus pasiuntiniams ėmė aiškinti: "Tai nesupratimas; aš tokių dokumento nėrašiau ir pažadų krikštytis nesuteikiau. Popiežiui, Rygos arcivyskupa aš gerbiu, kaip senesnius; tuos krikščionis, kurie yra mano amžiaus, myliu kaip brolius, kurie jaunesni už mane aš pasirošęs kaip sunus mylėti. Lietuvos yra religinė laisvė visiems..."

Pasiuntiniai išvyko gerai apdovanoti. Sugrįžę į Romą jie papasakojo kas atsitiko ir jų žodžiai tapo užrekorduoti. Tačiau "krikščioniški" istorikai neatkreipė į juos dėmesį ir kartojo per kelius šimtmečius, kad Gediminas ištikro atsižadėjo duoto savo žodžio. Girdi, iš pagono nieko geresnio negalima buvo tikėtis. Tik naujieji Lietuvos istorikai, trjusiasdamsi sudulketuose archyvuose, galutinai numaskavo šią falsifikaciją.

Worcester, Mass. Biznierių Pramoga

Išrinkus naują valdybą, kurios pirmininku tapo K. Tamulionis, Worcesterio lietuviai

biznieriai nutarė ją įvesdinti šaunioje puotoje, sausio 28 dieną, Aurora viešbutyje.

Jeigu išsipildys "ananserio" velijimai, tai vėlonis aplaškys amžiną atilsį ir bus laimingas. Todėl pažvelgus į vėlonio likimą, nereiktų taip liudėti ir j radio bangas asarų maišyti. Gal "ananserį", jeigu vėlonis čianais gyvena tarpe gyvulių, ypatingai tarpe raguočių, tai turėjo vesti pusėtiną kovą. — J. S. V.

Anglijoje nebešdirba naujų automobilių. Už dviejų metų senumo automobilių moka dabar tiek pat kiek ir už naują.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Šių Kalėdų švenčių Proga Sveikinam Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius ir Linkim Laimingų Naujų Metų.

3222-24-26 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ

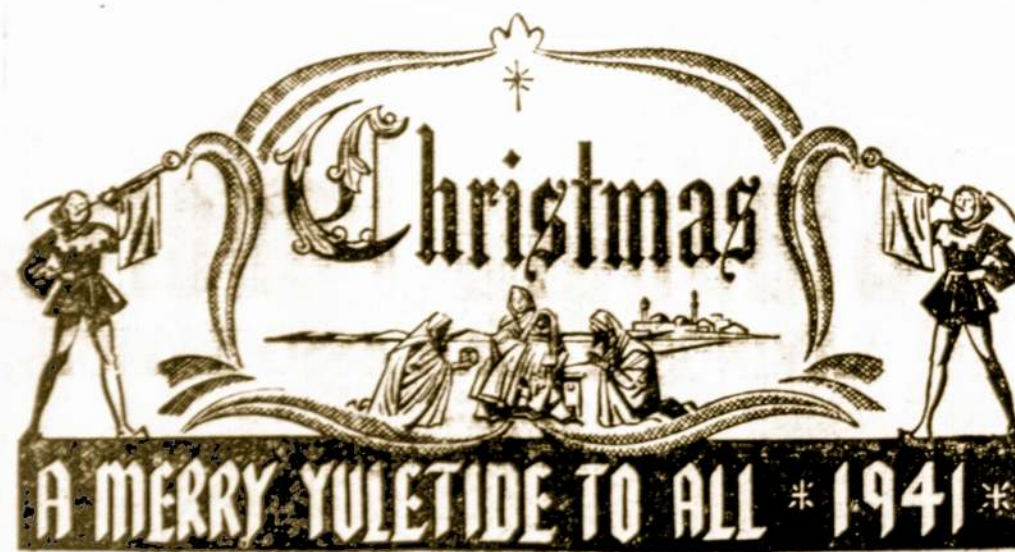
LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

DAVIS SQUARE TAVERN

PAULINA RUSSIAN-TURKISH BATHS

ANTANAS F. CZESNA, Sav. Corner So. Paulina and West 45th Street

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

BRIDGEPORT CLOTHING CO.

J. PETRAUSKAS ir SUNUS Sav.

3310 So. Halsted St., Chicago

LINKSMŲ KALĖDŲ

Visiems Chicagos Lietuviams Mes Linkime Kuolinksmiausių Kalėdų Švenčių NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDŪTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515 SKYRIUS: 42-44 E. 108th St. Phone Pullman 1270

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

A. M. PHILLIPS

3307 So. Lituania Ave. Phone Yards 4908

S. P. MAZEIKA

3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138

A. PETKUS

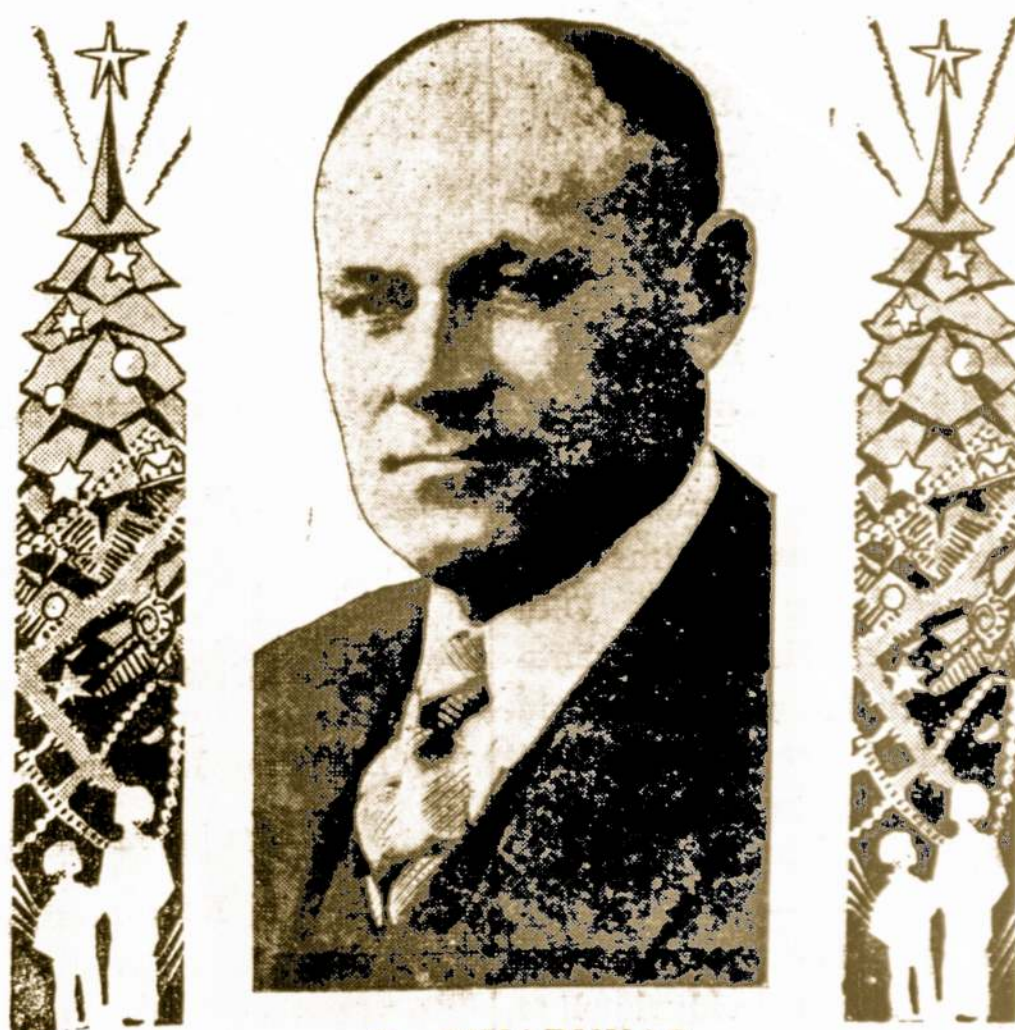
6812 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142 1410 So. 40th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St. Visi Telefonai YARDS 1419

LINKSMŲ KALĖDŲ

Sveikinam Visus Chicagos Lietuvius Kalėdų Šventėse ir Linkim, Kad Jos Butų Kuolinksmiausios

D. PIVARUNAS

Piwaronas Baking Co.

4622 SO. MARSHFIELD AVE.

CHICAGO, ILLINOIS

KEPEJAI LAIMĖTOJU DUONOS -

"The Winner"

Pripažinta Chicagos Kepėju Kaip Geriausia BALTA DUONA

Taip Pat Kepam Rugin Lietuvišką Duoną

Apie Visokius Dalykus

Jaunimą Reikia Mokinti Gerbti Savo Tautą

Koksai yra mūsų svarbiausias visuomenės tikslas? Tai niekas kitas, kaip lietuviškos palaikymas šiame krašte. Bet šiuo klausimu visai mažai tirsipina, o kas turėtų labiausiai rūpėti, tai mūsų laikraščiams. Už tokių pareigų užmėrimą jiems negalima atleisti. Kai kuriems lietuviškos darbas yra visai svetimas ir jie užimti kokiais tai izmo aiškumais, kurie mūsų tautai dar vis yra pragaistingas, ypatin-gai dabartiniu laiku.

Reikia nepamiršti, jog lietuviški laikraščiai to svarbaus dalyko nepaėmę rimčiau ir neįsiekdami senesnių pagelbos, o jaunime pritarimo. Reikia nepamiršti, kad pas jaunimą to tik galime tikėtis ką jam perduodame, ko išmokim. Jeigu tąją tautinę reikšmę norima įgyvendinti jaunuo ličio širdyje, tai neatbutinai reikia suteikti jaunimui bendros lietuvių istorijos ir kultūros pažinimą. Vieton ardyti tarpe lietuvių ramybę ir kelti audras, reikia dalykus kaip galima daugiau švelninti ir mandagiu budu įtikinti jaunimą, kad savo tautą bei lietuviybę reikia gerbti ir ja didžiūotis.

Savo tautą mylintį jaunuoį pagerbia netik jo artimi, tėveliai, giminės, lietuviška visuomenė, bet ir rimti svetimtaučiai, nes kiekvienas supratingas asmuo nori žinoti savo kaimyno bei pažįstamo praeities istoriją ir sulig to sprendžia apdairumą bei jo ypatybes arba vertę. Atviri, darbūs, lietuviško pobūdžio jaunuoliai, tai yra mūsų garbės sargybiniai!

— Dr. G. I. Blozis.

Tifus Liga Pasiekė Lietuvos Kraštą

Visiems žmonėms įsakyta Čiepytis

Stockholm. — Iš okupuotos Lenkijos tifus arba šiltinė pasiekė ir Lietuvos kraštą. Prie jos išsiplėtimo prisidėjo blogas maistas, susigrudimas miego ir stoka vaistų. Okupantai įsakė visiems gyventojams čiepytis, gerti tik virintą vandenį ir užbarikaduoti tuos namus, kur yra toksai ligonis.

Šiltinę tęsiasi per ketvertą savaitę. Ji yra vidurių liga, keliaujanti maiste ir vandenyje. Mirtingumas nuo jos siekia iki 30 nuošimčių. Ši liga greičiausia bus atsiradusi žymų ghetuose, kur gyvenimo sąlygos yra pasibaisėtinos.

Kiek Kuri Šalis Pagamina Plieno

Pereitais metais Suvienuytos Valstijos pagamino 42 nuoš. viso pasaulio plieno; Vokietija 18 nuoš.; Sov. Rusija 14 nuoš.; Anglija 9 nuoš.; Prancuzija ir Belgija 6 nuoš.; Japonija 2 nuoš. Taigi jau iš šių skaitlinių galima spręsti apie Amerikos industrinę galybę.

Skaityt "Sandarą"

Norima Nustatyti Už Ką Kovoja Demokratiškus Valstybių Blokas

Amerikos Zodis Šiame Reikale Gali Daug Ką Nulemti.

Šiuo laiku tarp Suvienuytų Valstijų, Anglijos ir Sovietų Rusijos eina pasikalbėjimai ne tik apie subendrinimą karo spēkų sumušimui Hitlerio, bet ir apie tai kokia turės but taika. Tas reikalinga išvengimui kivičių vėliau, kai delegatai susės prie stalo pertvarkyti pasaulį.

Anglija ir Amerika jau pareiškė, jog jos netrokšta daugiau teritorijų ir visoms tautoms prižada laisvę. Bet Sovietų Rusija ir Lenkija tokių prižadų nesuteikė. Ką jos istikro, mano, niekas nežino.

Jeif bolševikai ir lenkai pradėtų reikšti perdidelės pretenzijas, reikalaudami naujų kraštų, kurie jiems pirmiau nepriklausė, tai tuomet Roosevelt-Churchillo deklaracija butų paversta į niekus.

Anglija ir Amerika nekariaus vien už tai, kad nugalėjus Hitlerį, pasiūsienujų tik viena, ar dvi valstybės. Tas klausimas bus bandoma risti jau dabar, nelaukiant karo pabaigos. Suvienuytos Valstijos gali buti geriausiu teisėju ir pokarinio pasaulio architektu.

Automobilių nelaimėse, vien tik Cook apskrity šiais metais jau žuvo artį 1,100 žmonių.

Šildant zupe, reikia ją šildyti iš lengvo ir niekad neleist, kad ji užvirtų.

Hitlerio Viltis Laimėti Šį Karą Dingo

Vokietija Nusikamuose Panašiai Kaip Pereitą Kartą

Kai pasirodė, jog Hitleris negali paklupdyti Anglijos, bet yra priverstas tęsti ilgą karą, greito laimėjimo viltis virto į nervišką desperaciją. Karas su Rusija, Amerikos įsimaišymas ir didėjantis skurdas pačioj Vokietijoj Hitleriui nieko gero nežada.

Vokietija neužilgo pradės braškėti iš vidaus. Nazijų vadai buvo sufanatizavę žmones greitu ir užtikrintu laimėjimu. Bet kai jis nesirodo, tie patys žmonės pirma įkris į apatiją, o paskiau į atvirą bruzdėjimą. Kas šandie yra Italijoje, tas rytoj gali buti Vokietijoje.

Jokubas ir Barbutė

Jokubas, tylaus budo, pragyveno su savo žmona Barbutė gana laimingai virs sidabrinio laikotarpio. Išaugino padoriai vaikus ir gyvenimu buvo patenkinti.

Bet persvyrus į antrą pusę sidabrinį vestuvų, iš kokios tai priežasties jų tarpe pradėjo atsirasti nesupratimų, barnių del visai menkų reikalėlių.

Vieną kartą abu sutarė važiuoti į krautuve. Važiuodami vėl truputį susibarė. Barbutė išlipdama iš automobiliaus sako: "Gali loti kaip šiva, aš tavęs neklausysiu".

Ant krautuves durių buvo toks užrašas: "No dogs allow-

ed in this food mart"! Barbutė išėjo iš krautuves su sunkiu nešalu pirkinių ir vėl bara vyrą, kad jis neatėjo pagelbėti išnešti. Jokubas trumpai atsakė: "Pažiūrėk į užrašą ant durų ir patirsi del ko aš nėjau pagelbėti išnešti pundulius".

— J. S. V.

Laisve Užia Jurų Bangos

Laisve užia jurų bangos, Skelbia šaliai didžią šventę, Kyla vėliavos į dangų — Šiandien laimei čia gyventi! Šiandien Klaipėda—mus miestas! Šiandie jura mums vis užia! Vyrai kviesti ir nekviesti Ejo laisvinti giružės.

Juros bangos užia, užia, Plaka daužosi į krantą. Dainą juru, dainą skardžią Tik lietuvis tesupranta.

Laisve užia jurų bangos, Skelbia šaliai didžią šventę, Kyla vėliavos į dangų — Šiandien laimei čia gyventi!!

— J. Gražulis.

Į vieną mėnesį "nikelinų" ir pigesnių cigalų šioj šaly par duota 542,120,000.

TRUPINIAI

KAS UŽGIMSTA KALĖDŲ DIENOJ

Skotai tiki, jog užgimę Kalėdų metu gali matyti piktas dvasias ir su jomis kalbėtis. Ispanijos karalius Filypas II buvęs piktos išvaizdos ir žiaurus del to, kad jis gimė Kalėdų dienoj.

Prancuzai tiki, jog "kalėdinis" kudikis buna geru pranašu. Lenuose gi buvo įsigyvenęs prietaras, jog toks kudikis taps arba teisėju, arba vagiu.

Tai, matot, kokių dalykų žmonės priskaldo iš nieko!

TOKIE BUDAVO BURIMAI KUCIŲ NAKTLJE

Seniau žmonės prieš Kalėdas užsiimdavo daugiausia burtais. Jų budavo devynios galybės, ypač meilės dalykuose. Jei, vyzdžiui, vaikas nori su žinoti ar mergina jį myli, jis turi padaryti štai ką.

Kucių vakare jis turi nueiti į pirtį, pasiimdamas su savim veidrođį ir porą žvakių. Veidrođį pasistato prieš save,

o žvakes uždega. Žiurėdamas jis turi kalbėti:

Ateik mano numylėta, Tu esi viena ant svieto, Noriu tave regėti Su tavim meiliai kalbėt. Paskiau skaityti iki penkiolikos ir žiurėti į veidrođį. Jei mergina myli, tai pasirodys veidrody, o jei ne, tai jos nematys.

Istikro, kvaila butų mergina, jei ji eitų pas vaikiną į pirtį. Ką gi jai kaimynai pasakytų!

Balnok, Broleli

Balnok, broli, man bėra žirgą į karą joti. Atkelk, sesule, man kiemo Vartus į Vilnių stoti.

Sudiev laukeliai ir žalios pievos, ir tau giminė, Garsioj šalelėj svečiuosna josiu pas Gediminą.

Na, bėg, žirgeli, per kalnus klonius kiek neša galė, Kur mūsų broliam, jaunom seselėm dar širdj gelia.

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIM LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MUSŲ KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

PEOPLES FURNITURE

MANUFACTURING COMPANY

4179-83 Archer Ave., kampas Richmond St. CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Sveikiname Savo Visus Pacientus, Draugus ir Visus Lietuvius Žiemos švenčių — Kalėdų Proga ir Linkime Linksmų ir Laimingų Naujų Metų.

DR. A. JUOZAITIS

3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Sveikinu Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius su šventomis KALĖDOMIS

JOHN PARKER

Saldainių Pardavėjas
4738 S. Honore St.
Chicago, Ill.

Linksmų Kalėdų švenčių ir Laimingų Naujų Metų Visiems Lietuviams . . . Kad Ateinančiais 1942 Metais Musų Šalis (Dėdės Samo) Laimingai Baigtų Šį Baisųjį Karą!

A. D. Kaulakis

PROGRESS PRINTING CO.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

Walter Neffas
Savininkas

WEST SIDE VIEŠBUTIS

KAMBARIAI RENDON—DIENAI AR SAVAITEI Salė Rendon dėl Visų Parengimų: Veselėms, šokiams, Baliams. Virtuvė ir Sidariniai Indai Dykai

2435 So. Leavitt St. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Standard Federal

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTINAS MACKEVIČIUS
PREZIDENTAS

4192 Archer Ave. Chicago, Illinois

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ISTAIGA, KURIOS TURTAS SIEKIA VIRS \$6,000,000.00

LINKSMŲ KALĖDŲ

Sveikinu visus savo draugus, SLA. narius ir visus Amerikos lietuvius Kalėdų šventėse ir linkiu Linksmų ir Laimingų Naujų Metų.

ADV. K. GUGIS

3323 So. Halsted St. Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime ir Kostumeriams

Broliai Vaisvilai, Savininkai

MID-WEST ARMATURE SERVICE

813 West 35th St. Phone Yards 6776

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

OLD CORNER TAVERN

JOE, AZUKAS, Sav.

3301 So. Lituania, Cor. 33rd Chicago, Ill.